

RESERVATION

Kommunfullmäktige 2023-12-04, punkt 15 Antagande av hyresmodell för Danderyds kommun och Djursholms AB (KS223/0154)

Miljöpartiet reserverar sig mot att

- hyresmodellen är efter år tvingat kommunala skolor att använda skolpengen till hyra i stället för skolverksamhet som den är avsedd för
- den 22 år gamla hyresmodellens inbyggda mekanismer, som den nya hyresmodellen skulle åtgärda, ska fortgå under år 2024
- samtliga kostnader för samtliga objekt i kommunens och Djursholms ABs fastighetsbestånd inte har redovisats
- handläggningen av ärendet medfört brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning
- information om de fördelar som den privata skolan Elverket fått undanhållits ledamöterna i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Bakgrund

2001 KF beslut om befintlig hyresmodell

2019 KS uppdrar åt FN utreda ny hyresmodell

2020 FN fastställer det är mycket angeläget med ny hyresmodell

2021 FN beslutar förlänga utredningen

2021 revisorerna uppmanar KS att årligen utvärdera effekterna av det implicita effektiviseringskrav som följer av att löner och priser samt peng och check räknas upp med 1%. Revisorerna skrev att återkommande underskott kan tyda på bristande politiskt ansvarstagande eller att resursfördelningen inte sker utifrån realistiska underlag.

2022 FN beslut att utredningen ska omfatta hela kommunens fastighetsbestånd

För att förutsättningarna ska vara likvärdiga ska samtliga hyresgäster behandlas lika avseende hyressättning. För att en ny hyresmodell ska bli likvärdig och transparent krävs att samtliga hyresavtal redovisas. Avgörande för analysen är att veta respektive fastighets kvadratmeteryta och årshyra. Tekniska kontoret skriver att samtliga kostnader för samtliga objekt i kommunens och Djursholm ABs fastighetsbestånd har analyserats, att det är av största vikt att den sammantagna bilden av kostnaderna är klarlagd och korrekt och att en ny hyresmodell ska bygga på kostnadsunderlaget för respektive objekt eller hyreskollektiv" (tjut 230912). Vare sig hyresobjekt, analys, hyresavtal, kvadratmeterytor eller årshyror har redovisats. Vi vet inte om hyressättningen för respektive objekt är korrekt. Vi vet exempelvis inte vad ytan och kvadratmeterhyran är för Djursholms Slott. Det vi vet är att Slottet blivit låst för Danderydsborna och att det är kommunledningskontoret och kommunstyrelsens ordförande med arbetsplats på Slottet, som ska betala hyra enligt hyresmodellen. Det vi också vet är att vissa privata skolor fått fördelar som andra skolor inte har fått.

Syftet med hyresmodellen är att den ska vara transparent och rättvis. Det är den inte om det inte råder likvärdig hyressättning mellan exempelvis kommunala skolor och friskolor och mellan friskolor. Det är inte rimligt att kommunen ger den privata skolan Elverket förmåner som inte gäller för övriga skolor - kommunen har bekostat samtliga kostnader för Elverkets flytt av Småbarnsskolan från Fafnervägen till Lillkalmarsvägen. Det är inte rimligt att omfattande och fortlöpande renoveringar av skolbyggnaden bekostas av kommunen. Detta förmånliga hyreskontrakt har beslutats på delegation och undanhållits ledamöterna i utbildningsnämnden.

Delegation enligt kommunallagen ska ske restriktivt. Att bekosta flyttkostnaden av en skola berör även övriga skolor i en kommun. Ett beslut om att gynna en enskild skola kräver särskilda överväganden och kan inte delegeras. Det är inte rimligt att dessa beslut undanhållits kommunstyrelsens ledamöter med uppsiktsplikt över nämnderna.

Skolföräldrar har i ett Öppet brev till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige skrivit

att "utredningen uppvisar stora brister ur demokratisk synpunkt, särskilt i ljuset av att en viss friskola har gynnats"

att utredningen uppvisar missvisande information om skolpengens utveckling, elevunderlag, kapacitetsbehov, tomma skolplatser, tappad köpkraft

att det varit en utredningsprocess bakom stängda dörrar utan dialog med vare sig skolföräldrar, skolpersonal eller politiker

att det varit en jävsituation hos kommunstyrelsens ordförande, KSO "vars familjemedlem är VD och ägare av Danderyds Enskilda Skola (som bl a driver Elverket..)

att "extra anmärkningsvärt är det därför att KSO deltagit som ordförande i KSAU när skolutredningen diskuterats så sent som fram till 18 september 2023"

Miljöpartiet anser att misstankar om jäv ska granskas.

Miljöpartiet anser att M, L och Kd hantering av förskolan och skolan är dysfunktionell, kostnadsdrivande och kvalitet sänkande. Att sänka skatten i stället för att prioritera kommunens kärnverksamheter visar en bristande respekt för att arbetet görs på uppdrag av Danderydsborna. Vi anser att hyresmodellen gjort det omöjligt för kommunala skolor att få en ekonomi i balans - det är inte rimligt att anställning av behöriga lärare spräcker en skolas budget. Vi anser att majoritetens besparingshets för att sänka skatten får allvarliga konsekvenser för kvaliteten i undervisningen.

Miljöpartiet ställer sig bakom föräldrar, lärare och rektorer som vill att vi politiker ska fatta beslut utifrån barnens perspektiv. Vi uppmanar majoriteten att lyssna på skolpersonalens och lärarfackens protester. Vi vill att det görs en regelrätt barnkonsekvensanalys av hur hyresmodellen påverkar Danderyds skolbarn.

2023-12-04

Carolin Robson